

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Trešdiena, 1995. gada 13. decembris

Nr. 92 (6647)

Par ko lēma finansu komitejā

Kamēr tiks apstiprināts jaunais budžets

Pēc likuma ir noteikts, ka finansējums notiek pēc iepriekšējā gada budžeta, no tā ņemot vienu divpadsmito daļu. Finansu komitejas sēdē rajona padomes budžeta nodaļa bija sagatavojusi ziņas par viena mēneša finansēšanas apmēru 1995. gadā atsevišķās nozarēs.

Nevienā no desmit nozarēm mēneša vidējais finansējums nav bijis tik liels, kā bija plānots gada sākumā. Ir vairākas pozīcijas, kur nepieciešamas nopietnas korekcijas.

Pirms rajona padomes decembra sēdes deputāti izteiks savus priekšlikumus.

Vai būs prēmijas par nošautajiem vilkiem?

Finansu komiteja izskatīja vairākus iesniegumus. Tika atbalstīts Līvānu kultūras nama lūgums pagarināt kredīta atdošanas termiņu.

Jersikas pagasta mednieki lūdza izskatīt jautājumu par prēmiju izmaksām par nošautajiem vilkiem, kuru mūsu mežos savairojies vairāk kā pietiekami. Jāpiebilst, ka pagājušajā gadā prēmijas maksāja.

Komitejā nolēma, ka prēmijas būtu maksājamas. Ja Finansu ministrija līdz gada beigām turēs savu solījumu un pārskaitīs decembrim solīto naudu, prēmijas varēs izmaksāt.

Vai Latgale būs tūristu paradīze

Lai šis sapnis piepildītos, tiek daudz darīts. Kārtējais solis idejas realizēšanai ir iespēja Latgales rajonu pašvaldībām slēgt līgumu ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības komiteju un Latvijas tūrisma padomi par nopietnu izpēti tūrisma nozares attīstībā.

Līgumā paredzēts, ka šim uzdevumam divas trešdaļas līdzekļus dos valsts, bet viena trešdaļa nāks no Latgales rajoniem. Finansu komiteja nolēma atbalstīt nepieciešamo izdevumu iekļaušanu nākamā gada budžetā.

Atkritumu saimniecības sakārtošana

Rajona attīstības un plānošanas nodaļa finansu komitejas sēdē bija sagatavojusi projektu par rajona atkritumu saimniecības sakārtošanu.

Apstiprinātas trīs iespējamās zonas — Līvānu, Preiļu un Aglonas. Līvānos paredzēts arī turpmāk izmantot līdzšinējo atkritumu izgāztuvi. Preiļu zonai pagaidām tiek piedāvāti trīs iespējamie izvietojuma varianti. Jau kādu laiku iepriekš sagatavotais projekts paredz izgāztuvi ierīkot uz Gailišu pusi Pizānos. Pilsētas vadiņa uzskata, ka ērtāka vieta būtu Badelkas purvs jeb Blūzmi. Bet rajona attīstības un plānošanas nodaļa piedāvā variantu — Jermakus, kas ir uz Priekuļu pusi. Aglonas puses pagastiem kā perspektīva vieta paredzēti Šanti — netālu no krustojuma, kas ir pie Aglonas stacijas.

Pagaidām tie ir tikai priekšlikumi. Tiks turpināti pētījumi un praktiskās plānošanas darbi minētajos perspektīvajos laukumos. Bez tam nepieciešams zināt arī to, kāda attieksme pret prognozētajām vietām ir iedzīvotājiem un pašvaldību vadītājiem. Vietu precizēšanai jānoskaidro arī vides aizsardzības priekšnoteikumi.

Finansu komiteja uzskata, ka jādome arī par to, lai atkritumu būtu mazāk. Ir priekšlikums apstiprināt maksimālo sadzīves atkritumu daudzumu no iedzīvotājiem 0,23 tonnas gadā, jeb 1,44 kubikmetri. Par «virspilna» atkritumiem derētu maksāt vairāk.

Galīgos lēmumus par šiem jautājumiem pieņems rajona padomes sēdē.

Par tautsaimniecības izstādi Jēkabpilī

No Jēkabpils rajona padomes saņemts priekšlikums arī Preiļu rajonam piedalīties tautsaimniecības izstādē, kas nākamā gada beigās paredzēta Jēkabpilī. Tajā būs iespēja savus ražojumus parādīt visiem Latgales novada rajoniem.

Finansu komiteja atbalstīja šo iniciatīvu. Preiļu rajonam izstādē tiks piedāvāti desmit stendi, kuros izvietot savus ražojumus. Gan jau būs, ko parādīt.

L.Kirillova

Kad un kā Preiļi tērpsies Ziemassvētku rotā?

Uz «Novadnieka» jautājumu, kad un kā Preiļi tiks saposti Ziemassvētkiem, pilsētas domē paskaidroja, ka pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» sarūpēs vienu egli pilsētas centrā. Dome materiāli atbalstīs masku sarīkojumu.

Dome aicina tirgotājus un citas firmas

aktīvāk iesaistīties skatlogu noformēšanā, piedalīties pilsētas uzpošanā. Tā paredzējusi balvu iestādei vai uzņēmumam, privātfirmai, valsts vai kooperācijas uzņēmumam, kas Ziemassvētkiem savus objektus sapostīs vislabāk.

A.Ījina

Citu preses izdevumu abonēšana 1996. gadam jau beigusies, bet «Novadnieku» Preiļu rajonā vēl var pasūtīt visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem līdz 22. decembrim.

Preiļu pilsētas domē

Par siltumu zvanīt — 21280, 05, 21084, 24228

◆ Dome kārtējā sēdē izskatīja īrnieku pretenzijas par siltuma piegādi siera rūpnīcas dzīvojamo namu masīvā.

Sūdzības ir dažādas: vienam šķiet, ka vēsi ir visā dzīvoklī, otram — tikai vienā istabā, citus neapmierina, ka ūdens ir rūsašs, ka naktīs uz dažām stundām samazina siltuma padevi.

Sēdē piedalījās akciju sabiedrības «Preiļu siers» ģenerāldirektors Jāzeps Šņepsts, kurš paskaidroja:

— «Preiļu siers» ir tikai siltuma ražotājs, kas to pārdod pašvaldībai. Mēs esam atbildīgi par siltuma režīmu un tā novadīšanu līdz galvenajam sadales kolektoram, tālāk atbildīgais ir uzņēmums, kas apkalpo trasēs, rūpējas par siltuma zudumu novēršanu tajās, veic sistēmu skalošanu, siltuma korekcijas sadalītājos, lai līdz namiem nonāktu vajadzīgais siltuma daudzums. Tā ir SIA RBKK, kas saņem 16 procentus no visiem maksājumiem. Savukārt pašvaldības uzņēmums «Siltums» saņem 4 procentus no tarifa maksājumiem.

Par siltuma ražošanu «Preiļu sieram» jāsāņem 80 procenti no tarifā noteiktajiem īrnieku maksājumiem. Ja šie maksājumi tādi kā plānoti pildītos, «Preiļu sieram» nevajadzētu naktīs samazināt siltuma režīmu. Diemžēl uz 1. novembri pašvaldība akciju sabiedrībai par siltuma ražošanu bija parādā 18000 latu. Mums ir problēmas ar norēķinītiem par iepirkto pienu no zemniekiem, un mēs nevaram par pusvēlī piegādāt siltumu pašvaldības dzīvojamajiem namiem.

Šajā ķēdē ir trīs posmi: pirmais — siltuma ražotājs, otrais — uzņēmums, kas siltumu novada līdz patērētājam, un trešais — īrnieks, kas maksā par piegādāto siltumu. Ja kaut viens neizpilda savas saistības, rodas problēmas visiem.

Es zinu, kā notika sūdzību vākšana, zinu, kas to organizē. Tiek veidota sabiedriskā doma, ka vainojams ir tikai uzņēmums, kas ražo siltumu. Vai īrnieki zina, kādi ir tā zudumi trasēs un kas par to maksā? Starp tiem, kas sūdzas, ir arī tādi, kuriem ir maksājumu parādi. Vai šādi īrnieki ir tiesīgi sūdzēties?

Savukārt SIA RBKK vadītājs Sergejs Serkovs deputātiem paskaidroja, ka, protams, trasēs zudumi esot, tomēr galvenā vaina esot apstākļi, ka, lai siltums pietiekamā daudzumā nonāktu līdz namiem, šajā sistēmā jāuzturot ļoti augstas temperatūras režīms, kas, protams, nav izdevīgi un «sit pa kabatu» pašiem.

Deputāti nolēma, ka šī mikrorajona apkures nodrošināšana turpmāk daudz rūpīgāk jākontrolē domes speciālistam komunālajos jautājumos V.Upeniekam un izpilddirektoram A.Jaunkalnam. Siera rūpnīcas mikrorajona īrnieki, kuru namos ir nepietiekami silts, var zvanīt pa tālr. 21280, pārējie — 05. Ja īrnieku pretenzijas neuzklausa vai problēmu neatrisina, zvaniem 21084 (V.Upeniekam) vai 24228 (A.Jaunkalnam).

«Novadnieka» piebilde. Lūdzam Preiļu siera rūpnīcas mikrorajona iedzīvotājus par apkures problēmām nezvanīt redakcijai, jo mums nav ne santehniķu, ne speci-

ālistu siltuma režīma ievērošanas vai neievērošanas pārbaudei. Tas jāveic speciālistiem, kuru telefonus publicējam.

Saimnieciskā tiesa prasību apmierinājusi daļēji

◆ Preiļu pašvaldības uzņēmuma «Siltums» un Līvānu individuālā uzņēmuma «Siltums. Gāze» lietā punkts vēl nav pielikts.

Kaut gan Preiļos namu apkurināšanai mazs palicis tikai trim nedēļām, nav ne solītā kurināmā, ne naudas. Ir tikai īrnieku un no budžeta noteiktie maksājumi «Kreditbankai» aizdevuma dzēšanai.

Saimnieciskā tiesa ir tikai daļēji apmierinājusi pašvaldības uzņēmuma «Siltums» prasību pret parādnieku. Kā paskaidroja pilsētas domes priekšsēdētājs Oļegs Hļebņikovs, saimnieciskā tiesa apstiprinājusi 58 tūkstošu latu piedziņu no «Siltums. Gāze». Prasība bija 77 tūkstoši latu. Starpību varot cerēt atgūt, ja lietu izskatīs Latgales apgabaltiesa un prasību apmierinās. Arī 58 tūkstošus latu Līvānu firma joprojām nav samaksājusi. Atliek cerēt, ka to tuvākajā laikā izdarīs tiesas izpildītājs, izsolē pārdodot aprakstīto «Siltums. Gāze» īpašumu.

Jāņem kredīts

◆ Preiļu pilsētas apkurei nepieciešams jauns kredīts. Ievadītas sarunas ar «Latvijas Unibanku», kura sola 80000 latu aizdevumu ar 30-32 procentu likmi gadā.

«Unibankas» noteikumi ir bargi — jāieķīlā četri lielākie Preiļu pilsētas nami — viesnīca, mūzikas skolas ēka, bijušā rajona sadzīves pakalpojumu kombināta un bijušā remontu celtniecības iecirkņa administratīvās ēka. Arī pilsētas budžets jāplāno bez deficīta, paredzot tajā līdzekļus kredīta atdošanai. Tā kā izvēles iespēju nav, deputāti nolēma izpildīt visus «Latvijas Unibankas» noteikumus, lai dabūtu kredītu un nopirktu mazutu.

Privatizācijai nodos divas ēkas

◆ Dome izskatīja jautājumu par divu ēku privatizāciju Preiļos.

Pašvaldība uzskata, ka pašreizējie īrnieki slīkti apsaimnieko namu Aglonas ielā (vecā sadzīves pakalpojumu kombināta ēka), jo tas netiek normāli apsildīts. Dome nolēma šo māju nodot privatizācijai. Privatizācijas komisija nama privatizāciju izsludinās, sākot ar 1996. gada 1. janvāri. Privatizācijai tiks nodots arī paviljons Daugavpils ielā.

Paaugstināta ires maksa

◆ Tā kā pašreizējā maksa par telpu iri ir maza, uzņēmumiem un firmām, kurām līgumi beidzas decembrī, līgumi tiks pagarināti, ja tie pieņems jaunus noteikumus — maksāt vairāk.

Turpmāk dome paturēs sev tiesības paaugstināt maksājumus, ņemot vērā lata kursa stabilitāti. Ar firmām, kuras nav norēķinājušas par iri šogad, līgumus dome nepagarinās, kamēr tās nesamaksās parādu. Deputātiem bija pretenzijas arī pret SIA RBKK, kas par objektu iri ar pašvaldību šogad nav norēķinājusies

A.Ījina

Iznākušas jauno ceļu satiksmes noteikumu grāmatiņas

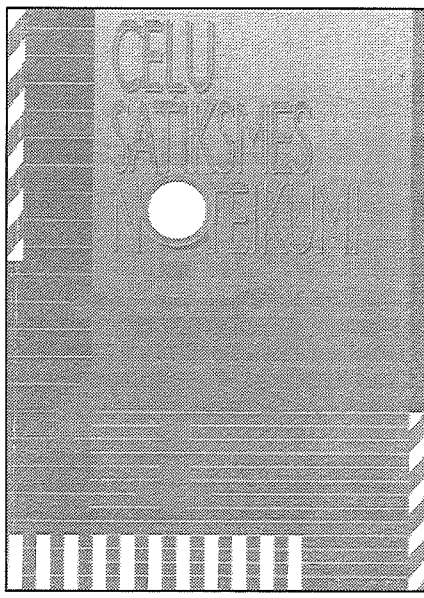
Valdība ir apstiprinājusi jaunus satiksmes noteikumus, kurus izstrādājusi Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD). Tā kā brauktgribētāju Latvijā netrūkst, satiksmes noteikumus var ierindot visu laiku pieprasītāko izdevumu skaitā. Tas paver plašas iespējas daudzo poligrāfijas firmu vieglai peļņai.

Kā uzskata CSDD direktora vietnieks Andris Lukstiņš, jaunajos satiksmes noteikumos liela nozīme ir pat pieturzīmēm un priekšzīmēm. Tas ir būtiski, lai noteikumu prasības pareizi saprastu un apgūtu. Satiksmes noteikumu precizitāti nevar garantēt to neoficiālie pavairotāji vai izdevēji. Tāpēc, lai aiztaupītu sev ne visai patīkamus mirkļus, ir svarīgi iegādāties

Satiksmes ministrijas oficiāli izdoto un attiecīgi noformēto satiksmes noteikumu izdevumu, kas ir papildināts ar krāsainiem attēliem, rekomendējošām normām un ceļu kartēm.

CSDD atgādina, ka vienīgo oficiālo ceļu satiksmes noteikumu izdevumu ikviens varēs pazīt pēc krāsainiem zīmējumiem, kas paskaidro atsevišķas noteikumu normas, kā arī norādes, ka šis ir oficiālais izdevums, kuru ir sagatavojuši CSDD. Ceļa zīmju pielikums ir grāmatiņas beigās, un to var atlocīt mācīšanās procesā, vienlaikus lasot arī tekstu.

I.Ziemeļis,
CSDD Preiļu rajona
nodaļas priekšnieks

Par celulozes kombinātu Līvānos Atbilde Vārkavas zemniekam Jānim Bojāram

Diskusijas par dažādām dzīves situācijām un aktualitātēm vienmēr ir rosinājušas lēmējinstāncijas pieņemt pēc iespējas labākus lēmumus. Tādēļ esmu priecīgs, ka rajona laikraksta «Novadnieks» slejās Jūs aizsākat diskusiju par Baltijas valstīs labāko celulozes kombināta projektu, un līdz ar to arī diskusiju par vienu miljardu ASV dolāru lielu investīciju. Un tas viss iespējams vienā no Latvijas smagākajām problēmpilsetām — Līvānos!

Protams, investīcijas ir iekārojams kumoss, par kuru cīnīties ne tikai Latvija vien. Šajā spēlē visu ir gatava ieguldīt jebkura valsts. Jebkuram lielam projektam, tātad, arī Līvānu celulozes kombināta projektam, ir savas labās un sliktās īpašības. Par dažām no tām Jūs runājat savā rakstā, tāpēc mēģināšu atbildēt uz izvirzītajiem jautājumiem.

Kāda ir varbūtība, ka rajona pagastos samazināsies mazās un vidējās kokzāģētavas un gateri, bet cilvēki zaudēs darbu? Protams, šāda varbūtība pastāv. Bet līdz ar mazo un vidējo kokzāģētavu skaita samazināšanos uzlabosies mežu apsaimniekošana un kārtība mežos. Nevienam nav noslēpums, ka nelikumīgi iegūto un izzāģēto mežu lielākā daļa tiek pārstrādāta deļos un zāģmateriālos tieši šajās vietās. Laikraksta «Dienas Bizness» vasaras numuros bija rakstīts par dažādām krāpšanām. Vienā gadījumā Latvijas kokzāģētāji aizsūtīja uz Angliju kokmateriālu «lelli» (speciāli sagatavotu kokmateriālu paketi ar nekvalitatīvu saturu). Otrā līdzīgā gadījumā kokmateriālus aizsūtīja ar visām mizām un kaitēkļiem.

Samazinoties negodīgajām un gadījumfirmiņām, palielinoties un nostiprinoties kvalitātes standartiem, pārējie, tas ir — godīgie, uzņēmēji tikai iegūs pieaugošās konkurences apstākļos. Ja Līvānos būs celulozes kombināts, mazās un vidējās kokzāģētavas būs spiestas mainīt savu profilu, uzlabot saražotās produkcijas kvalitāti.

Domāju, ka kokmateriālu sazaģēšana deļos vairs neapmierinās pieaugošās tirgus prasības. Vajadzēs ražot arī galdus, krēslus, logu rām-

jus un daudz ko citu. Šāds ražošanas virziens man šķiet ļoti pieņemams, jo, produkcijai kļūstot daudzveidīgākai, pieaugot ieguldītajam darbam, lielāka būs arī nodokļu masa, ko ražotājs pārskaitīs pašvaldībām. Vienlaikus samazināsies izstrādājumu cena veikalā.

Tādā veidā Līvānu celulozes kombināts veicinās kvalitāti. Vārkavas zemniekiem un arī citiem īpaši svarīgi ir nošķirt — kas ir papirmalka un kas ir zāģmateriāli, jo to izmantošana un arī pārdošanas cena būs dažāda. Tāpēc zemniekiem būs reālas iespējas novērtēt mežos esošās bagātības, tās šķirot un izlietot maksimāli lietderīgi un ar peļņu savai saimniecībai. Līvānu kombināts tādā veidā netieši izglītīs mežu apsaimniekotājus, zemniekus.

Kāda ir varbūtība, ka radi- zāģētavu skaits Līvānos — tieši kombināta tuvumā? Pretēji Jūsu minētajai tēzei varu apgalvot pretējo — celulozes kombinātam būs vajadzīgas zāģētavas vai līdzīga profila kokizstrādājumu ražotnes.

Viens no priekšnoteikumiem kombināta celtniecībai Līvānos ir iespēja nodrošināt pilnu koksnes apstrādes ciklu. Labākā koksne, zāģbalķi tiks izmantoti augstvērtīgu koka izstrādājumu ražošanai. Otršķirīga koksne un arī koksnes atlikumi no zāģētavām tiks izmantoti celulozes ražošanai. Celulozes atlikumi (taleļļas) ir biokīmiski pārstrādājami.

Galvenā problēma ir tehnoloģiski sasaukt visas vienības vienotā ražošanas sistēmā, atrast kompromisu starp tehnoloģiski dažādām ražotnēm un psiholoģiski dažādiem uzņēmējiem. Kompromisa, kooperācijas un kontraktu māksla — to visu nepieciešams apgūt praktiski visiem uzņēmējiem, kuri nostājušies uz ērkšķainā biznesa ceļa.

Šī māksla ir cieši saistīta ar nepieciešamību nodrošināt savas biznesa attīstību, biznesa interešu aizstāvību, ar nepieciešamību izprast partnera un konkurenta rīcību.

Nosauktās biznesa īpatnības praktiski netiek pielietotas, jo uzņēmējiem pietrūkst zināšanu un skaidrības, kā tās iz-

mantot. Vai Latgales zemnieki joprojām būs tikai sīkzemnieki un kā viņi spēs izdzīvot, sabalansēt savu ražošanu, saglabāt nozīmīgumu?

Dun arī Latvijas zemnieku pieredze liecina, ka sīkzemnieks (ar pavisam nelieliem izņēmumiem) kā sīkražotājs nespēs pastāvēt. Viņa ražošanas fiksēto izmaksu procents vienmēr būs lielāks nekā lielražotājam.

Latgales zemnieks bieži iespējās un nevēlas vienoties par zemes ražotājspēku racionālu izmantošanu vai tās savādāku lietošanu. Zemgales bagātais zemnieks tajā pat laikā ar savu saražoto produkciju gatavs «nospiest» Latgales sīkražotāju.

Jau tagad tas labi redzams Preiļu un Līvānu veikalos, kur parādās Rīgā un tālākos novados ražotās preces, bet vietējo ražojumu trūkst. Nepalīdzēs arī robežu slēgšana, jo tad Līvānos vajadzēs pasludināt par karaļvalsti un ieviest robežrežīmu. Bet tuvākajā laikā tas nav paredzams.

Tātad sīkražotājiem būs jāapvienojas. Par sadarbību jeb kooperāciju jānoslēdz līgums vai arī jānoslēdz kontrakts par zemes izmantošanu. Man šķiet, ka dotāciju sistēmai nav ilgs mūžs, jo būs grūti noteikt, kuram Latgales zemniekam jāpalīdz, kurš var izdzīvot pats.

Tā mēs atgriezīamies pie savstarpējās sapratnes un vienošanās problēmām. Te var minēt arī Jūsu aprakstīto «neveiksmīgo» Līvānu biokīmiskās rūpnīcas privatizācijas procesu.

Tajā Jūs neguvāt uzvaru, kaut arī bijāt tuvu tai. Jūs pareizi minējāt, ka divas reizes esat bijis Preiļu rajona padomē, tomēr aizmiršāt pateikt, ka pirmo reizi mēs tikāmies tad, kad tikko bija aptuveni zināms iespējamo privatizētāju loks.

Plāns par prēmīksu (lopbarības piedevu) ražošanu ir pieņemams un aktuāls. Tomēr Jūsu piedāvājumam ir sekojoši ierobežojumi, uz kuriem nav atbildes:

1) vai Latgales sīkražotājs spēs nopirkt saražoto produktu?

2) vai zemnieks sapratīs, kā pareizi lietot piedevas un kā

apreķināt to individuālās normas?

3) vai tiks noslogotas visas rūpnīcas ražošanas jaudas?

Jūsu ražotne būs neliela. Gribu atgādāt, ka piedāvājam Jums un visiem citiem privatizētājiem strādāt kopā, tā nodrošinot visu resursu izmantošanu. Pirmie divi pretendenti pārvarēja sevi un spēja noslēgt vienošanos, bet Jūs to uzskatījāt par neiespējamu. Rezultāts ir tāds, ka neiegūvāt savu rīcību šo ražotni.

Šajā gadījumā svarīga ir spēja pārvarēt personīgās ambīcijas, atdalīt biznesa un ražošanas vajadzības no personiskajām. Lai arī negribot, biznesa attīstības vārdā noslēgt vienošanos ar biznesa partneriem — korektu un aturīgu sadarbības līgumu.

Līdzīgā situācijā atrodas lielākā daļa Latgales zemnieku, jo nespēj atrast vienošanās ceļus. Domāju, ka Jūs tomēr neesat zaudējis, jo pretendentu sumaksas nespējas gadījumā Jums piedāvās samaksāt nosolītu lielumu. Nekas nav zaudēts!

Ļoti iespējams, ka šajā gadījumā parādījās arī latviešiem raksturīgās iezīmes:

— savs kaktiņš, savs stūrītis zemes,

— trīs latvieši — divas partijas,

— latvietis — otra latvieša mīļākais ēdiens.

Valerijs Stūris,
rajona attīstības
plānošanas nodaļas vadītājs

PIEBILDE NR.1.

Par iesniegtajiem priekšlikumiem tiek uzskatīti tādi priekšlikumi, kuri ir uzrakstīti un iesniegti rajona attīstības plānošanas nodaļai un kuros ir pamatoti to nozīmīgums un aprēķini. Tādus priekšlikumus vēl neesmu saņēmis, līdz šim ir bijušas tikai diskusijas par priekšlikumiem.

PIEBILDE NR.2.

Ļoti vēlams un nepieciešams apspriest visas celulozes rūpnīcas celtniecības problēmas. Tomēr katrai kritikai ir savas robežas. Zemnieks, kaut arī dzīvo nabadzīgi, vismaz ir paēdis un uzturas siltumā. Bet Līvānu bezdarbnieku stāvoklis ir daudz bezcerīgāks. Nevajadzētu «noēst» šo projektu ar nepamatoti iznīcinošu kritiku.

Skolu ziņas

«Ko tu proti?» pirmā kārtā

◆ Televīzijas konkurss «Ko tu proti?» ir kļuvis tradicionāls. Vispirms jaunie talanti tiekas rajona mērogā. Piektdien gan Līvānu, gan Preiļu jaunrades centri rīkoja konkursa pirmo kārtu sava novada skolām.

Preiļos uz konkursu ieradās Aglonas vidusskolas meiteņu ansamblis un 7. klases soliste Arnita Šatilova (sagatavoja skolotāja Iveta Soldāne), Peleču pamatskolas 3.-8. klašu tautas mūzikas ansamblis un 2.-4. klašu vokālais ansamblis (skolotājs Romualds Kairāns), Preiļu 1. vidusskolas vokālais ansamblis «Fledermauši» (skolotājs Uldis Bērziņš) un duets brālis un māsa Jānis un Elza Triznas (skolotāja Ilze Rožinska), skolēnu jaunrades centra meiteņu vokālais ansamblis (Ilze Rožinska), Rožupes pamatskolas 1.-4. klašu ansamblis un soliste Signe Limane (skolotāja Ilze Vanaga), Preiļu 2. vidusskolas 8.-9. klašu meiteņu ansamblis un solists Sergejs Novikovs (skolotāja Olga Siliņa), Priekšu pamatskolas 5.-6. klašu vokālais ansamblis un trīs solisti — Aigars Kalvišs, Kristīne Ruskule, Kristīne Fedotova (skolotāja Anita Fedotova).

Jau trešo gadu jaunrades centrā ieviesta tāda kārtība, ka konkursa «Ko tu proti?» pirmajā kārtā nav īpašas žūrijas un netiek likti punkti. Pēc uzstāšanās visi klātesošie mūzikas skolotāji draudzīgi un labvēlīgi gaisotnē pārrunā katra sniegumu. Kam gan citam, ja ne viņiem pašiem vislabāk zināms, vai «sasniegti griesti», vai arī ir iespējams ar citību panākt vēl labāku skanējumu. Arī tas, vai spēš piedalīties nākošajā atlases kārtā, kas šoreiz notiks 4. janvārī Ludzā.

Kamēr kolektīvu vadītāji analizēja uzstāšanās, jaunie talanti cienājis ar piparkūkām, ziņkārī iztaujāja «Fledermaušus», bet konkursa nobeigumā viens no otra šķīrās ar kolektīviem vēlējumiem Ziemassvētku noskaņā. Riebiņu vidusskolas 8. klases meitenes bija ieradušās parādīt pašu sagatavoto estrādes deju.

Izstāde par sportu

◆ Adīta basketbola komanda, adīts svarcēlājs, izsūts futbolists, plastilīna sportisti, zīmēti, limēti. Tādi šogad ir darbi jau trešo gadu pēc kārtas sporta kluba «Cēriba» un jaunrades centra rīkotajā konkursā «Mans mīļākais sporta veids».

Konkursā piedalās 15 rajona skolas, vairāk nekā 150 labākie darbi aplūkojami izstādē jaunrades centrā. Noteikti arī 15 labākie, bet to autoru vārdi pagaidām tiek turēti noslēpumā, lai balvas uzvarētājiem nāktu kā īsts Ziemassvētku pārsteigums.

Mācību priekšmetu nedēļas

◆ Tie vecāki, kuru atvases no Preiļu 1. vidusskolas pagājušajā nedēļā kādu dienu pārnāca mājās ar uzkrāto izsaukuma zīmi uz viena vaiga un jautājuma zīmi uz otra vaiga, droši vien jau zina par latviešu valodas nedēļu skolā.

Tajā tika iesaistītas visas pamatskolas un vidusskolas klases. Latviešu valodai tika velūti gan glītrakstīšanas konkursi, gan dramatiskie iestudējumi. Valodu var arī uzziņēt. Skolēni to iztēlojās gan kā ceļu, gan upi, gan tiltu, vai arī kā tautas dziesmu un vēsturi. Notika konkursi par pieturzīmēm, leksiku, frazeoloģiju. 9.a klases skolēni kopā ar skolas bibliotekāri Vilhelmīni Ratenieci bija sagatavojuši iestudējumu — fragmentus no Astrīdas Lindgrēnas darbiem.

Ar latviešu valodas nedēļu Preiļu 1. vidusskolā sākās tradicionālās mācību priekšmetu nedēļas. Tā tika sagatavota ar latviešu valodas metodiskās komisijas vadītājas Regīnas Pastares iniciatīvu.

Skolā notika arī jauno ģeogrāfu — 7. klašu skolēnu konkurss «Apkārt pasaulei». Vispirms skolēni demonstrēja dažādu tautu tērpus vai vismaz to sastāvdaļas, tradīcijas, tad savas zināšanas par valstīm rādīja pie kartes. Bet šajās dienās uz semināru skolā ieradās visi rajona ģeogrāfijas skolotāji.

Rudens un ziema ir tradicionālais teātru apmeklējumu laiks. Daudzu klašu audzinātāji par savu goda lietu uzskata organizēt braucienus uz Rīgu, uz teātra izrādi. Pēdējo divu nedēļu laikā vien uz teātru izrādēm Rīgā devās 12., 6.b, 4.b, 10. klašu skolēni.

Skolā notiek gatavošanās Ziemassvētkiem. Pilsētas dome piešķirusi naudu, lai katram sākumskolas audzēknim iznāktu saldu tūta viena lata apmērā, bet lielāko klašu skolēniem, kuri mācās labi un teicami, — grāmata kā balva par centību.

L.Rancāne

Garšaugu audzēšana

Latvijā pazīstami ir vairāk kā 100 garšaugi, tomēr plašāk lieto tikai 15-20. Pēdējā laikā plašākā sortimentā var iegādāties garšaugu sēklas un dēstus. Līdz ar to vairojas interese par mazāk pazīstamu garšaugu audzēšanu.

Plašāk garšaugus lieto kulinārijā, konservēšanā, dzērienu aromatizēšanā un parfimērijā. Kulinārijā garšaugus izmanto pie zupām, mērcēm, salātiem, desu un gaļas izstrādājumiem, gaļas un zivju ēdieniem, medījumiem un uz sviestmaizēm. Tos lieto arī ēdienu izrotāšanai. Garšaugus plaši izmanto arī dārzenu konservēšanā, jo tiem piemīt konservantu īpašības.

No garšaugiem gatavo garšvielu maisījumus, lieto etiķa un tējas aromatizēšanai. Atsevišķi garšaugi aizvieto pat importa garšvielas — melnos piparus, krustnagliņas un citas. Lielai daļai garšaugu piemīt ārstnieciskas īpašības, tos izmanto ārstniecisku preparātu pagatavošanā, kā arī tautas medicīnā. Daudzi garšaugi ir labi nektāraugi.

Garšaugu izmantošanas un lietošanas diapazons ir ļoti plašs. Katram no garšaugiem ir sava īpatnēja smarža un garša un atšķirīgs biokīmiskais sastāvs.

Garšaugus iedala viengadīgos, divgadīgos un daudzgadīgos.

No viengadīgajiem garšaugiem Latvijā vairāk pēti un lietoti: baziliks, majorāns, pupmētra (ceberīns, dārzeņu kalna mētra), gurķu mētra (borečs), koriandrs (kinza), kressalāti, lapu sinepes, lapu kārveles, sierāboliņš, dilles, anīss, ķīmenes, paprika (saldie pipari).

Divgadīgie: selerijas, pētersīļi, puravi, sīpoli, pastinaki un fenheļis. Ķiploki var būt viengadīgi un divgadīgi.

Daudzgadīgie: estragons, piparmētra, timiāns, lupstājs, citronmētra, kaķu mētra, brūnvalīte, rūta, izops, lavanda, ārstniecības salviņa, vērmēles, dažādi ilggadīgie sīpoli: batumi, maurloki, nokaru, vairākstāvu, smaržīgie un citi.

Garšaugiem piemērotākās ir saulainas, no valdošiem vējiem aizsargātas, trūdvielām bagātas, vieglas un smilšmāla augsnes ar skābumu pH 6,5-7,0. Nav piemērotas smagas māla augsnes un vietas ar seklu gruntsūdens līmeni. Piemērotākie priekšaugi — dārzeni, kas mēsloti ar kūstmēsliem vai citu organisko mēslojumu.

Siltummīlošos viengadīgos garšaugus: baziliku, majorānu, papriku sēj dēstu kastītēs siltumnīcās marta otrajā pusē un izstāda laukā jūnija sākumā pēc pavasara naktssalnu izbeigšanās. Šos augus var audzēt arī zem plēvju seguma, sevišķi, ja grib iegūt sēklu. Pārējiem viengadīgiem garšaugiem sēklu iespējams iegūt atklātā laukā.

Divgadīgajiem garšaugiem: selerijām un puraviem iepriekš jāzaudzē dēsts, sējot tos siltumnīcās dēstu kastītēs marta pirmajā pusē. Ja tādu iespēju nav, var iesēt kastītēs istabā un turēt uz palodzes.

Pastinakus un pētersīļus sēj atklātā laukā aprīlā beigās. Ja grib iegūt sēklu, selerijas rudenī ievieto pagrabā, bet puravi, pētersīļi, pastinaki pārziemo uz lauka augšanas vietas. Sēklas šiem garšaugiem iegūst otrā audzēšanas gada rudenī.

Sīpolus audzē, stādot iepriekšējā gadā izaudzētos vairsīpoliņus vai stādot no dēsta, izsējot martā siltumnīcās. Pie mums sīpolus vairo arī veģetatīvi, stādot tā sauktos Latvijas sīpolus.

Lielāko daļu daudzgadīgo garšaugu sēj atklātā laukā agri pavasarī. Ja attiecīgā garšaugam maz sēklu, iepriekš izaudzē dēstu. Pavairo arī ar spraudņiem un ceru daļīšanu. Piparmētru, krūzmētru un estragonu pavairo ar sakņu vasēm.

Daudzgadīgos garšaugus patērīnam novāc ziedēšanas laikā jūlijā un augustā, sasiens saiškos, žāvē nojumēs vai labi vēdināmās telpās. Sēklas ievāc augustā un septembrī.

Daudzgadīgos garšaugus vienā vietā audzē 5-7 gadus. Ražu, arī sēklu, ievāc, sākot ar otro audzēšanas gadu. Daļa garšaugu ziemošanas laikā jāpiesedz.

Garšaugu kolekcijas Latvijā ir Latvijas Valsts Zemkopības zinātniskās pētniecības institūta «Agra» bijušajā Ogres dārzkopības selekcijas un izmēģinājumu stacijā Ogresgala pagasta «Kārļos», Bulduru dārzkopības tehnikumā, Latvijas Lauksaimniecības universitātē Jelgavā un citur.

Ja vēlaties sākt audzēt garšaugus un jums nepieciešamas konsultācijas, zvaniet — 250-35110, rakstiet — Ogresgala pagasta «Kārļos», p/n Ogresgals, LV 5041, brauciet. Jānis Antrops

Sludinājumi un reklāma 22305

Privatizācijas aģentūra paziņo, ka notiks privatizējamās valsts ceļu būvniecības firmas **LATGALES CEĻNIEKS dzelzsbetona izstrādājumu iecirkņa Bašķu ceha IZSOLE** starp pretendentiem.

Izsole notiks 16.12.1995. plkst. 11.00 Reitera namā Rīgā, Mārstaļu ielā 2.

Objekts atrodas Bašķu ciemā, Rušonas pag., Preiļu raj., LV-5329.

Izsole notiks starp pretendentiem, kuri noteiktajā termiņā iesnieguši apliecinājumu, ka vēlas privatizēt šo objektu saskaņā ar privatizācijas noteikumiem.

Pretendentu reģistrācija uz izsoli saskaņā ar apstiprinātajiem privatizācijas noteikumiem notiks Privatizācijas aģentūrā, 2.stāvā, līdz 13.12.1995. plkst.16.00.

Privatizācijas aģentūras adrese:
K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887.
Tālrunis uzziņām 7334652.

Firma iepērk sīkbaļķus.

Cena no 12 līdz 14 latiem par m³, garums 5,20 m un 3,70 m, tievgali no 16 līdz 32 cm.
Zvanīt 44422, vakaros 42045.

SIA «TEK» mainīs vilnu

15. decembrī Silajānos 9.00, Stabulniekos 11.00, Dravniekos 12.30, Galēnos 14.00, 18. decembrī Pieniņos 9.00, Smelteros 10.00, Priekuļos 11.00, Rudzātos 12.00.

Preiļu PB veikali nr.1 «Gastronoms», nr.4 «Kooperators», nr.9 «Pārtika», nr.2 «Celtnieks» pieņem pasūtījumus Ziemassvētku un Jaungada dāvanu izgatavošanai.

Laipni lūdzam apmeklēt mūsu veikalus.
Preiļu PB

Sestdien, 16. decembrī Preiļu tirgū pārdos paklājus un celiņus par pieņemamām cenām. Tos varēs arī pasūtīt sev vēlāmā izmērā, krāsā un formā.

Sagaidāmas Ziemassvētku atlaides.

Pārdod

VAZ-2106 (pēc avārijas). Tel. 55683;

BMW-518, 1983.g. Tālr. 21525;

jaunu MTZ kabīni. Tel. 55771;

M-412, 1983.g. Tel. 34407;

Audi-100. Tel. 21174;

Iedusskapjus, garantija, piegāde. Tel. 21268;

šķirnes vasaras kviešu sēklu līdz 1. februārim. Tel. 65154;

traktoru rezerves daļas ar piegādi, remontēju degvielas sūkņus. Zvanīt 54714 pēc 20 vai agri no rīta;

pusotru gadu jaunu zirgu. Tel. 36539;

Iecinātu vaislas ķēvi. Tālr. 21060.

Pērk

gaļu. Zvanīt 21982;

liellopus dzīvsvārā un gaļu. Ir kāvēji un transports. Tālr. 8-22-940017 vakaros;

gaļu. Tel. 42541;

cūku, jaunlopu un aitū gaļu, aitas var arī dzīvsvārā. Tel. 55625;

miežus un kviešus. Tālr. 21621 pēc 20.

Maina

ērzeli (6 mēn.) pret 2 t lopbarības miežu vai pārdod. Tālr. 54742;

1 istabas dzīvokli Livānos pret līdzvērtīgu Preiļos. Tālr. 23865 vakaros;

2 istabu dzīvokli Preiļos pret mazāku. Ir varianti. Tel. 23856 dienā, 24653 vakaros.

Izīrē

1 istabas dzīvokli Livānos. Tel. 23865 vakaros.

Dažādi

Piedāvājam katru trešdienu braucienus uz Poliju, pieņemam kolektīvus pieteikumus (vismaz 6 cilvēkiem). Maksa par braucieni \$ 40 no cilvēka. Tiem, kam brūnās vai sarkanās pases, par \$ 10 triju dienu laikā noformējam mēneša vīzu uz Poliju. Iespējams atvest mēbeles. Piedāvājam braucienus uz Viļņu katru dienu. Tālr. 42555, 42586.

Firma «TKM» turpina iepirkt privatizācijas sertifikātus. Adrese: Preiļos, A.Paulāna ielā 3a, 16. kab. no 10 līdz 16. Tālr. 22202.

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņi nepietrūkst,
Mīļas rokas ziedus noklās
Un tev silti vienmēr būs.
A.Straube
Skumju brīdī esam kopā ar direktores Lidijas Butleres ģimeni,
VECMĀMIŅU smiltājā pavadot.
Rimicānu pamatskolas kolektīvs

Cik pasacīts ir, tik ir...
Nu sarunāties ar tevi būs atmiņu lappuses šķirt...
Izsakām līdzjūtību Kazimīram Butleram sakarā ar MĀSAS nāvi.
Kaimiņi

LAAS «Ezerzeme»
Sveicam klientus,
darbiniekus un kolēģus
Ziemassvētkos.
25% atlaide nelaimes gadījumu apdrošināšanā līdz š.g.
31. decembrim. Vēlam arī veiksmīgu turpmāko sadarbību.
Tel. 22343.

Reiz katram ir pēdējā taka,
Kur aizejot skumjas nāk līdz.
Izsakām patiesu līdzjūtību Lidijai Butlerai, no VECMĀMIŅAS uz mūsu atvadoties.
Rožkalnu pagasta padome

Veikals «Oma»
Preiļos, Rēzeknes ielā 1 piedāvā dažādas Ziemassvētku saldumu pacīnas.
Tālr. 21938.

Ir tēva ābelēm šorīt tādas dziļas un miklas acis.
Rudens svītrotā nopūšas klusi,
visu nakti tā raudājusi...
Dalām bēdu smagumu ar Leonīdu Valdoni, TĒVU pavadot aizsaulē.
Belousovi, Šņepstī, Meluškāni

Jau balti bērzi garas ēnas tin,
Neviens vairs tevi ciemos neatsauks.
Uz redzēšanos — gribu teikt,
kā parasti,
Bet jāsaka, ardievu, mīļo tēt.
Izsakām dziļu līdzjūtību Leonīdam Valdoni, izvadot TĒVU smiltājā.
Riebiņu vidusskolas skolotāji

Uz mūžiem bērzā baltā klusā
Paliek tēva gājums liels un svēts.
Izsakām līdzjūtību skolotājam Leonīdam Valdoni sakarā ar TĒVA nāvi.
7.b klases skolēni un viņu vecāki

Noriet saule, satumst āres,
Sirdi salta bēda krīt...
A.Strautiņš
Izsakām līdzjūtību Leonīdam Valdoni, TĒVU zaudējot.
Rajona fizikultūras skolotāji

Vēl tikko staroja tavs rīts...
Un, lūk,
Jau noriets negaidīts
Nāk pēdās vakarstundai smagai.
I.Vanags
Sērojam līdzī ar Lolitas Valdones ģimeni, VĪRĀTĒVU smiltājā izvadot.
A/s «Preiļu siers» kolektīvs

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 5080.